

VENTSPILS BIBLIOTĒKA

VENTSPILS MUZEJS

Ievērojamu Ventspils novadnieku jubilejas 2022. gadā

JANVĀRIS

11. janvāris. Pirms 65 gadiem dzimusi lībiešu izcelsmes latviešu māksliniece, dzejniece, kuratore **Baiba Damberga** (1957).

FEBRUĀRIS

9. februāris. Pirms 40 gadiem dzimusi literāte, aktrise, mūziķe **Ilona Balode** (1982).

12. februāris. Pirms 110 gadiem dzimis mākslinieks **Jānis Straume** (1912 - 1994).

23. februāris. Pirms 40. gadiem dzimis rakstnieks **Jānis Valks** (1982).

MARTS

30. marts. Pirms 110 gadiem dzimis dzejnieks **Oskars Liepārs** (1912 - 2004).

APRĪLIS

14. aprīlis. Pirms 145 gadiem dzimis gleznotājs **Jānis Grīnbergs** (1877 - 1968).

19. aprīlis. Pirms 95 gadiem dzimusi skolotāja, novadpētniece, literāte **Gaida Pūpolvalka** (1927 - 2017).

MAIJS

4. maijs. Pirms 75 gadiem dzimusi māksliniece, bijusī Mākslas skolas direktore **Ingrīda Ģelze Ozoliņa** (1947).

JŪNIJS

4. jūnijs. Pirms 90 gadiem dzimusi dzejniece **Ilga Bernica** (1932).

7. jūnijs. Pirms 80 gadiem dzimis mākslinieks un mākslas pedagogs **Ansis Ozoliņš** (1942 – 1987).

26. jūnijs. Pirms 50 gadiem dzimusi māksliniece **Līva Ozoliņa** (1972).

JŪLIJS

27. jūlijs. Pirms 130 gadiem dzimis gleznotājs **Gedimins Leskinovičs** (1892 - 1939).

SEPTEMBRIS

2. septembris. Pirms 80 gadiem dzimis mākslinieks **Pēteris Aulmanis** (1942 - 2016).

24. septembris. Pirms 90 gadiem dzimusi dzejniece **Vizma Brakanska** (1932 - 2021).

25. septembris. Pirms 95 gadiem dzimis žurnālists un rakstnieks **Gunārs Ievkalns** (1927 - 2010).

OKTOBRIS

1.oktobris. Pirms 125 gadiem dzimis gleznotājs **Jānis Tīdemanis** (1897 - 1964).

NOVEMBRIS

3. novembris. Pirms 60 gadiem dzimusi dzejniece **Ērika Strole** (1962).

12. novembris. Pirms 70 gadiem dzimis mākslinieks **Vladimirs Iļibajevs** (1952).

DECEMBRIS

15. decembris. Pirms 85 gadiem dzimis tulkotājs, literatūrzinātnieks, literatūrkritiķis **Rainis Remass** (īst. v. Rainis Krautmanis), (1937 – 2001).

20. decembris. Pirms 70 gadiem dzimusi māksliniece **Brigita kalniņa** (1952).

VĒSTURES NOTIKUMU KALENDĀRS 2022

Pirms 580 gadiem. 1442.17.01. Pils vizitācija liecina, ka ordeņa pili Ventspilī mīt 7 bruņinieki, tajā atrodas apbruņojums 32 vīriem un 34 zirgiem, 6 lielgabali, 20 arbaleti, 30 šoki bultu.

Pirms 455 gadiem. 1567.28.02. Dibināts hospitālis Ventspilī.

Pirms 380 gadiem. 1642. gadā Kurzemes un Zemgales hercogistē sāk valdīt hercogs Jēkabs.

Pirms 370 gadiem. 1652. gadā tiek apstiprinātas Ventspils kurpnieku amata šrāgas.

Pirms 350 gadiem. 1672. gadā Ventspils rātes priekšraksts aizliedz vietējiem Ventspils apkaimes iedzīvotājiem dzīvot Ventspils pilsoņu mājās. Tiem jādzīvo ārpus pilsētas robežām.

Pirms 330 gadiem. 1692.06.11. Senākais saglabājies Ventspils pils inventārapraksts. Minēts pils tornis, kura augšējos logus izgaismo kuģotāju vajadzībām.

Pirms 275 gadiem. 1747. gadā izdota Ventspils mācītāja Ādolfa Grota (1646-1726) sastādītā Kurzemes karte, pazīstama kā Barnikela karte.

Pirms 225 gadiem. 1797 gads, senākais saglabājies Ventspils pilsētas plāns ar atzīmētiem ielu nosaukumiem un ēku apzīmējumiem. Plānu sastādījis Ventspils aprinča mērnieks Jakobs Kristofs Kuncendorfs.

Pirms 210 gadiem. 1812.26.08. Francijas-Krievijas 1812. gada kara laikā franču okupācijas vara ieceļ Ventspilī konsulāro aģentu, kura darbībā ilgst līdz okupācijas beigām 1912.20.12.

Pirms 190 gadiem. 1832.03.09. gadā Ventspils ostā vētras dēļ pirmoreiz ienāk tvaikonis, laikrakstos dēvēts par “ugunskuģi”.

Pirms 190 gadiem. 1832.02.12. gadā Ventspils pili iekārtots un sāk funkcionēt aprinča cietums.

Pirms 150 gadiem. 1872. gadā Ventspilī iekārtota telegrāfa stacija.

Pirms 135 gadiem. 1887.06.02. Ventspilī dibināta krievu sadraudzības biedrība "Družba".

Pirms 130 gadiem. 1892. gadā tiek izstrādāts plāns centralizētai kanalizācijas sistēmai Ventspilī, ko līdzekļu trūkuma dēļ realizē daļēji.

Pirms 125 gadiem. 1897.21.05. Krievijas cars Nikolajs [I apstiprina ukazu par Ventspils ostas radikālu pārbūvi un Maskavas—Ventspils-Ribinskas dzelzceļa celšanu.

Pirms 125 gadiem. 1897.29.07.sākas dzelzceļa līnijas Maskava—Ventspils-Ribinska celtniecība.

Pirms 120 gadiem. 1902.22.04. sāka kuģīša satiksme pa Ventu Ventspils-Kuldīga.

Pirms 120 gadiem. 1902.01.09. sākas regulāra rvaikoņu sātiksme starp Ventspili un lielajām Eiropas ostās pilsētām — Londonu, Pēterburgu u.c.

Pirms 120 gadiem. 1902. gadā dibināta Ventspils sociāldemokrātu organizācija "Cīņa".

Pirms 110 gadiem. 1912.08.05. Ventspils domes vēlēšanās pirmoreiz pārsvaru gūst latvieši, bet domes ievēlēto pilsētas galvu — latvieti - Kurzemes gubernators neapstiprina.

Pirms 110 gadiem. 1912.10.11. atklāts un iesvētīts Ventspils Latviešu biedrības nams Maiznieku ielā.

Pirms 110 gadiem. 1912. Ventspilī uzcelta jauna skolas ēka Ventspils meiteņu ģimnāzijai — tagadējā Ventspils 1. ģimnāzija Kuldīgas ielā.

Pirms 95 gadiem. 1927.20.01. Ventspils pilsētas valde pārceļas uz bijušo Gūtšmita savrupmāju — namu Kuldīgas ielā 2.

Pirms 95 gadiem. 1927.21.04. Ventspilī dibinās kuģniecības akciju sabiedrība "Jūra", vienīgā, kas darbojas līdz pat 1940. gadam.

Pirms 95 gadiem. 1927.16.10., pēc ilgstoša remonta no jauna iesvētīta un atvērta pareizticīgo baznīca Plosra ielā.

Pirms 90 gadiem. 1932.31.03. Ventspils ev.-lut. baznīcas mācītājs (1907—1932) Teodors Grīnbergs (1870—1962) tiek ievēlēts par Latvijas ev.-lut. baznīcas arhibīskapu.

Pirms 60 gadiem. 1962.17.04. tiek likvidēts Ventspils rajons, teritoriju pievieno Talsu un Kuldīgas rajoniem.

Pirms 60 gadiem. 1962.03.06. atklāts Jūras zvejniecības brīvdabas muzejs Ventspilī.

Pirms 60 gadiem. 1962.16.06. laikraksts "Brīvā Venta" tiek pārdēvēts par "Padomju Ventu". Iznāk Padomju Ventas" pirmais numurs.

Pirms 60 gadiem. 1962.01.09. darbu sāk Ventspils 3. astoņgadīgā (tag. 2. astoņgadīgā) skola Bērzu ielā.

Pirms 55 gadiem. 1967.10.01. atkal izveidots Ventspils rajons ar Piltenes pilsētu un Ances, Jūrkalnes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas, Vārves, Ziru, Zlēku ciemiem.

Pirms 55 gadiem. 1967.18.10. vētra Kurzemē. Ventspilī fiksētas DR vēja 26 brāzmas ar 41 m/sek. Maksimālais ūdens līmenis +148 cm.

Pirms 50 gadiem. 1972.01.09. sāk darbu jaunuzceltā Ventspils 5. vidusskola Pārventā Tārgales ielā.

Pirms 45 gadiem. 1977.27.12. darbu sāk Ventspils Ostas rūpnīcas šķidro ķīmisko produktu pārkraušanas komplekss, holandiešu kuģi "Duteh Sailor" iekraujot pirmo akrilskābes nitrila kravu.

Pirms 40 gadiem. 1982.31.12. notiek Ventspilī dzimušā 50 000 iedzīvotāja svinīga reģistrācija.

Pirms 35 gadiem. 1987.04. Ventspilī reģistrēts pirmais kooperatīvs — skaņu ierakstu studija "Arka".

Pirms 35 gadiem. 1987.01.10. Ventspils vakarskolā sāk darbību klase čigānu tautības bērniem.